

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Hälsa- och sjukvårdsbyrån, S3

Beslutande
Minister

Annette Holmberg-Jansson

Föredragande

Landskapsläkare

Knut Lönnroth

Justerat

Omedelbart

Nr 12

Rekommendationer gällande försäljning av nikotinpåsar.

ÅLR 2023/3949

45 S3

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att utfärda rekommendationer gällande försäljning av nikotinpåsar enligt **bilaga S323E10**.

Hänvisning
Rekommendationer gällande försäljning av nikotinpåsar

Enligt sändlista

Kontaktperson
Knut Lönnroth, telefon +358 (0)18 25263
knut.lonnroth@regeringen.ax

Ärende

Landskapsregeringens rekommendationer gällande försäljning av nikotinpåsar

Nikotinpåsar är snusliknande produkter som inte innehåller tobak. Det finns många synonyma benämningar för dessa nikotinprodukter, inklusive tobaksfritt snus, nikotinsnus och vitt snus.

Nikotinpåsar kan innehålla stora mängder nikotin och kan orsaka akut förgiftning, särskilt vid förtäring. Barn är särskilt känsliga. Nikotinpåsar som används på avsett sätt är kraftigt beroendeframkallande och kan skada hälsan, bland annat genom att påverka hjärta och kärl. Användning under graviditet ökar risken för ett flertal graviditetskomplikationer t. ex. havandeskapsförgiftning, för tidig födsel och dödföddhet.

Gällande lagstiftning

För närvarande saknas tillräcklig reglering av nikotinpåsar på Åland. Nikotinpåsar omfattas inte av lagstiftningen på Åland i Landskapslag (1978:52) om tobak och relaterade produkter (2016/52) (tobakslagen). Import och försäljning av nikotinpåsar på Åland reglerades tidigare genom Fimeas klassificering av nikotinpåsar som läkemedel. Fimea beslöt emellertid nyligen att nikotinpåsar inte längre ska klassificeras som läkemedel utifrån läkemedelslagen. Då nikotinpåsar inte innehåller tobak omfattas de inte heller av det EU direktiv (2014/40) som förbjuder försäljning av tobak för användning i munnen (tobakssnus).

Detta innebär att försäljning av nikotinpåsar på Åland i nuläget endast regleras i landskapslag (1990:32) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier (kemikalielagen). Under förutsättning att kraven i kemikalielagstiftningen uppfylls är import och försäljning av nikotinpåsar på Åland tills vidare tillåtet. Skyldigheterna i EG-förordning (1272/2008) om klassificering, märkning och förpackning (CLP-förordningen) inkluderar bland annat krav på faroklassificering samt varningsmärkning, barnskyddande utformning och förslutning av förpackningar. Förpackningsmärkning måste finnas åtminstone på svenska. På nikotinpåsar tillämpas också de krav som finns i EG-förordning (1907/2006) om registrering, utvärdering,

godkännande och begränsning av kemikalier. Tillsyn av kemikalier hör till landskapsregeringen.

Landskapsregeringen kommer att i skyndsam ordning bereda förändringar i tobakslagen för att reglera införsel och försäljning av nikotinpåsar.

Rekommendationer

Tills revideringarna av tobakslagen trätt i kraft ger landskapsregeringen följande rekommendationer gällande försäljning av nikotinpåsar:

- Sälj inte nikotinpåsar till personer under 18 år.
- Personer under 18 år bör inte sälja nikotinpåsar.
- Sälj inte nikotinpåsar som innehåller mer än 10 mg nikotin per påse.
- Håll inte nikotinpåsar synliga i detaljhandeln.
- Marknadsför inte nikotinpåsar.

Minister

Annette Holmberg-Jansson

Landskapsläkare

Knut Lönnroth

SÄNDLISTA

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, kansliet@amhm.ax

Ålands Näringsliv, info@naringsliv.ax

Företagarna på Åland, ombudsman@foretagare.ax